

woensdag 28 april 2021

EEN LEERLIJN FIETSEN VOOR HET BASISONDERWIJS

Lien Meulendijks (VSV) &
Bart Nonneman (En danseuse)

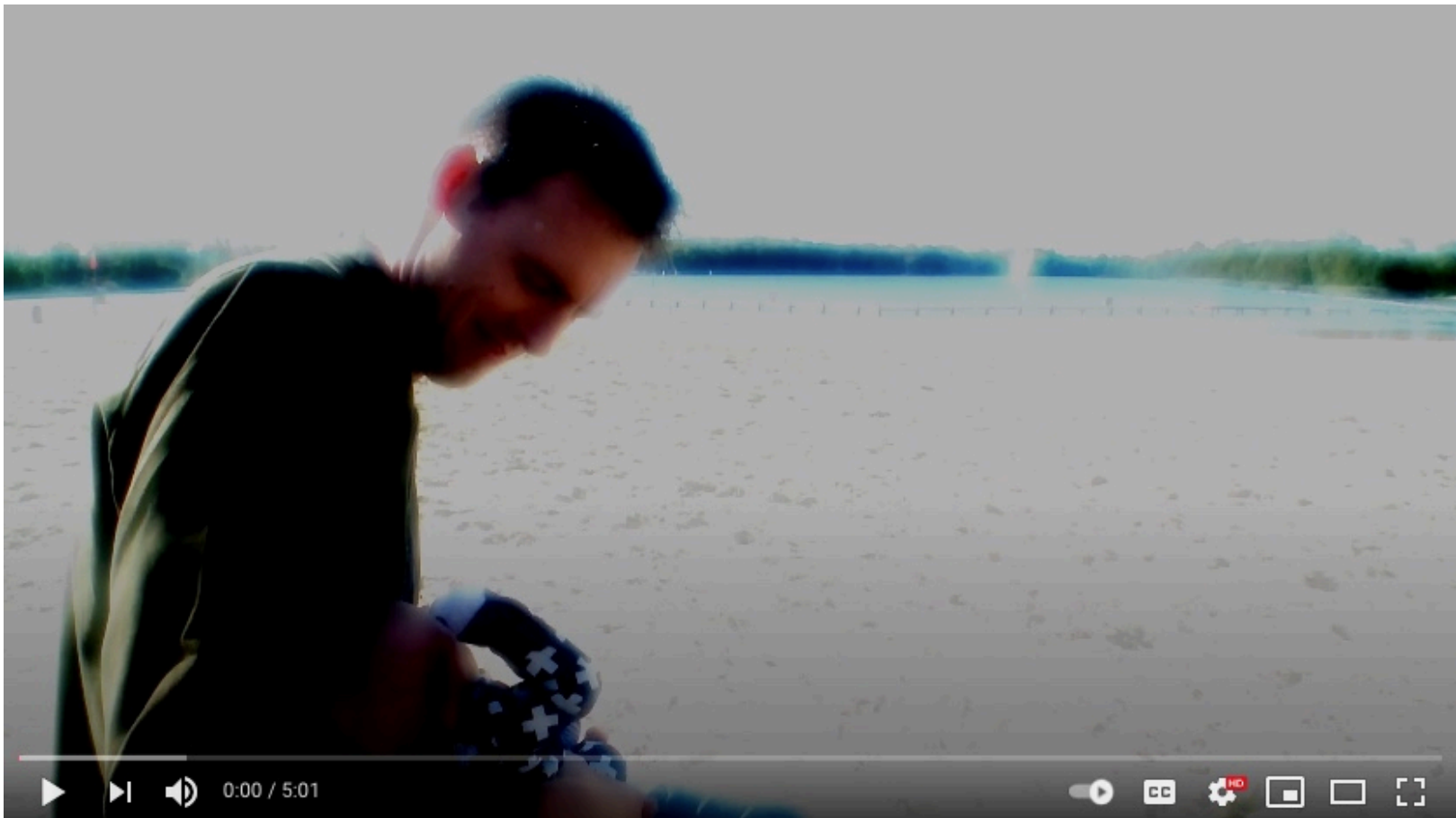
16u00 | live sessie

Waarom mogen kinderen zich tot een bepaald moment niet alleen in het verkeer begeven?

BEPERKINGEN IN HET VERKEER

ONTWIKKELINGSDOELEN

Mens en maatschappij > 4. Ruimte > Verkeer en mobiliteit

4.10 De kleuters herkennen in hun omgeving plaatsen waar ze **veilig** kunnen spelen en waar niet.

4.11 De kleuters beseffen dat het verkeer **risico's** inhoudt.

4.12 De kleuters kunnen onder begeleiding elementaire **verkeersregels** toepassen.

EINDTERMEN

Mens en maatschappij > 4. Ruimte > Verkeer en mobiliteit

4.14. De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere **schoolomgeving** lokaliseren.

4.15. De leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor **fietsers en voetgangers**, om zich **zelfstandig** en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route.

4.16. De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid **rekening** te houden met andere weggebruikers.

4.17. De leerlingen kennen de belangrijkste **gevolgen** van het groeiende **autogebruik** en kunnen de voor- en nadelen van mogelijke alternatieven vergelijken.

4.18. De leerlingen kunnen een eenvoudige route uitstippelen met het **openbaar vervoer**.

5 THEMA'S BASISONDERWIJS

VOETGANGERSTRAINING

FIETSTRAINING

**VERKEERSTEKENS
en -REGELS**

**VEILIG & DUURZAAM
VERKEERSGEDRAG**

DODE HOEK

WWW.VERKEEROPSCHOOL.BE

1 – Leerlijn per graad

	Voetgangerstraining	Fietstraining	Verkeerstekens en -regels	veilig & duurzaam verkeersgedrag	Dode hoek
K0 - K1					
Bij de groep aansluiten (met wandelkoord).	✓				
Hand in hand met een begeleider stoppen om over te steken (stoeprand = stoprand).	✓				
Stuurvaardigheid oefenen met een loopfiets (tussen kegels, latten ...).		✓			
Het evenwicht leren bewaren op een loopfiets.		✓			
Stoep, stoeprand, fietspad en rijbaan herkennen als delen van de openbare weg die gebruikt worden door voetgangers en fietsers.			✓		
Een zebrapad herkennen als een plaats om over te steken.			✓		
Vormen en kleuren van verkeersborden herkennen en weten dat elke vorm en kleur een bepaald gedrag vraagt.			✓		
Een fluoeshje dragen bij een uitstap.				✓	
Gepast reageren op visuele (rood, groen ...) en auditieve (fietsbel, fluitje ...) prikkels in het verkeer.				✓	

AANPAK

- Praktijkgericht
- Stapsgewijs
- Teach the teacher
- Link met ontwikkelingsdoelen en eindtermen

VERTICALE LEERLIJN FIETSEN

Loopfietsbrevet	Fietsbrevet Brons	Fietsbrevet Zilver	Fietsbrevet Goud
1ste en 2de kleuterklas - beschermde omgeving	1ste graad - beschermde omgeving	2de graad - beschermde omgeving	3de graad - echte verkeer
evenwicht	stuurvaardigheid	verkeersvaardigheid	fietsvaardigheid

OPBOUW BREVETTEN

- Vaardigheden gebaseerd op ontwikkeling kinderen
- Training onder de vorm van spelletjes
- Testen op een parcours
- Behalen brevet

Bijlagen:

Handleiding Loopfietsbrevet

Controlefiche Loopfietsbrevet

Zelfevaluatie Loopfietsbrevet

LOOPFIETSBREVET

- Kijken
- Horen
- Evenwichtsbehoud
- Stuurvaardigheid
  - Opstappen en vertrekken
  - Rechtdoor rijden
  - Benen omhoog en evenwicht
  - Oneffen terrein
  - Slalommen
  - Stoppen

LOOPFIETSBREVET

3.5. Rechtdoor rijden

Doet: de kleuter kan een rechte lijn aanhouden zonder naar links en rechts te slingeren.

Tip: besteed aandacht aan een goede zithouding: romp lichtjes voorovergebogen en ontspannen armen.

Actie reactie

- **Materiaal:** loopfiets voor elke kleuter, krijt
- **Organisatie:** teken met krijt een startstreep en 20 meter verder een stopstreep.
- **Spel:** de kleuters nemen een loopfiets en gaan achter de startstreep staan met hun loopfiets naast zich op de grond. Geef de kleuters een opdracht:
  - Ga op je buik liggen.
  - Klap drie keer in je handen.
  - Spring vijf keer op en neer.
  - Stamp vier keer met je voet op de grond.
  - ....

Als ze de opdracht hebben uitgevoerd, nemen ze hun loopfiets en rijden ze naar de overkant.

29

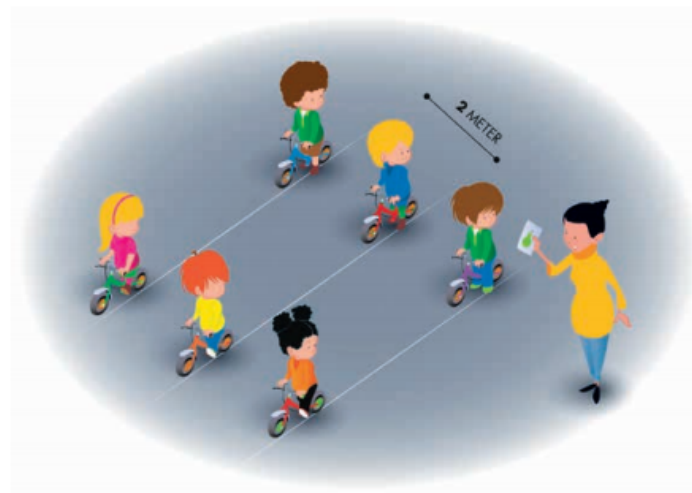
Loopfietsbrevet

30

Loopfietsbrevet

Volg de lijn

- **Materiaal:** loopfiets voor elke kleuter, krijt, afbeeldingen
- **Organisatie:** teken met krijt drie lange rechte lijnen op 2 meter van elkaar over de lengte (+/- 20 meter) van de zaal.
- **Spel:** de kleuters nemen een loopfiets. Verdeel de kleuters in drie groepen en zet elke groep voor een krijtlijn. Neem zelf links of rechts van de krijtlijnen plaats met enkele afbeeldingen in je hand. De eerste drie kleuters vertrekken. Roep 'kijken'. De kleuters moeten naar de juiste kant (links of rechts) naar de afbeelding kijken. Tegelijk is dit een oefening om geluid te lokaliseren. De kleuters proberen niet van hun lijn af te wijken. Wissel van plaats, soms sta je rechts van de krijtlijnen, soms links.

LOOPFIETSBREVET PRAKTIJK

- Loopfietsen zo veel mogelijk aanbieden
  - Tijdens middagpauzes
  - Tijdens de lessen LO
- **Moev-uitleendienst:**
  - 10 loopfietsen
  - €10 per dag of €30 per week
- Inspirerende voorbeelden op de [projectpagina](#)

LOOPFIETSBREVET PRAKTIJK

- Praktisch: tijdens de les beweging
- Eenvoudige loopspelletjes aanbieden met de loopfiets
  - Rood licht / groen licht
  - Kegelspel (omgooien / rechtzetten)
  - 4 parcours met kleuren & stoepkrijt (voorwerpen per kleur)
- **Reactiespelen:**
  - Parkeren tussen 2 kegels
  - De wolf

FIETSBREVET BRONS

- Met de fiets aan de hand stappen
- Opstappen en vertrekken
- Rechtdoor rijden
- Oneffen terrein
- Traag rijden en evenwicht behouden
- Slalommen
- Stoppen en afstappen

FIETSBREVET BRONS PRAKTIJK

- Inspirerende voorbeelden op de [projectpagina](#)
- Nadruk op kleine ruimte
- Weinig materiaal en handelingen met de fiets
- Voorbeelden andere spelletjes
- Fietshandeling
- Beperken van ruimte
- Weinig extra materialen

FIETSBREVET BRONS PRAKTIJK

- Fietsspelletjes
  - Fietsmemo: ik ga op fietsreis en neem mee
  - Dassenroof
  - Prenten kijken
  - Slakkenrace

FIETSBREVET ZILVER

- Omkijken over de linkerschouder
- Arm uitsteken
- Bochten nemen
- Onvoorzien remmen
- Rekening houden met anderen

FIETSBREVET ZILVER PRAKTIJK

- Inspirerende voorbeelden op de [projectpagina](#)
- Fietsspelletjes:
  - Voorwerpen doorgeven (kleine ruimte, door elkaar / estafette)
  - Duatlon (opstappen / afstappen /voorwerpen)
  - Achteruitkijkspel

FIETSBREVET GOUD

- Rechts op de rijbaan fietsen
- Rechts afslaan
- Links afslaan
- Langs een hindernis fietsen
- Voorrang verlenen

FIETSBREVET GOUD

Extra vaardigheden:

- Een kruispunt met een agent oversteken
  - Voorrang verlenen op een kruispunt met verkeersborden en wegmarkeringen
  - Fietsen op een rotonde zonder fietspad
  - Oversteken op een kruispunt met verkeerslichten
  - Oversteken aan een fietsoversteekplaats
  - Oversteken aan een overweg
- Ondersteuning op de [website](#)

FIETSBREVET GOUD PRAKTIJK

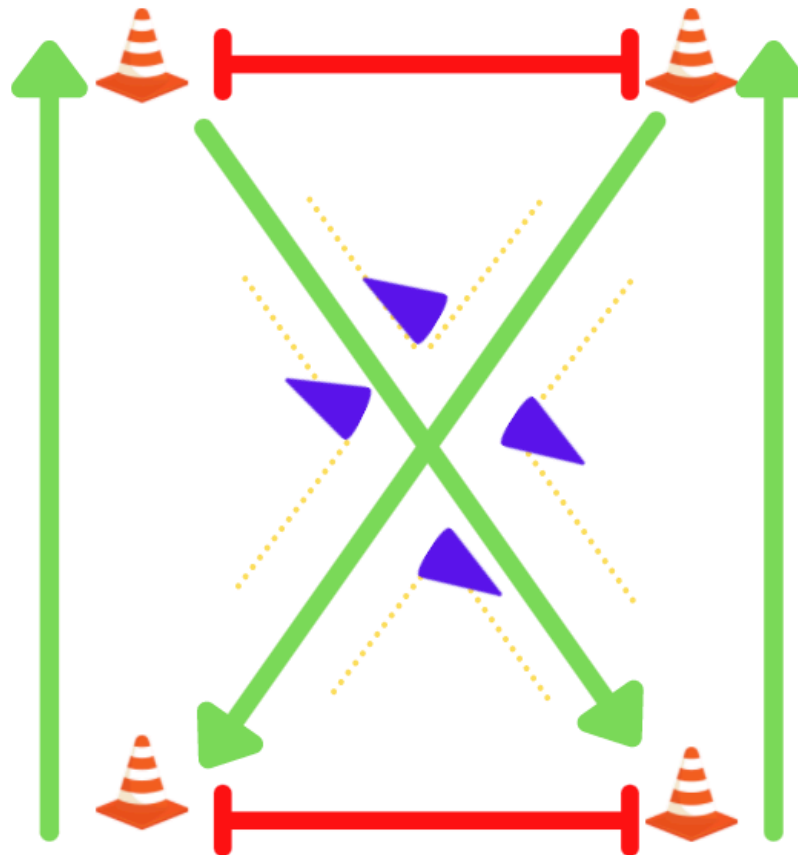
- Inspirerende voorbeelden op de [projectpagina](#)
- Op veilige locaties verkeer simuleren
- Bruikbare materialen:
  - Vuilcontainers
  - Kegels
  - Markeerhoedjes
  - Stoepkrijt

FIETSBREVET GOUD PRAKTIJK

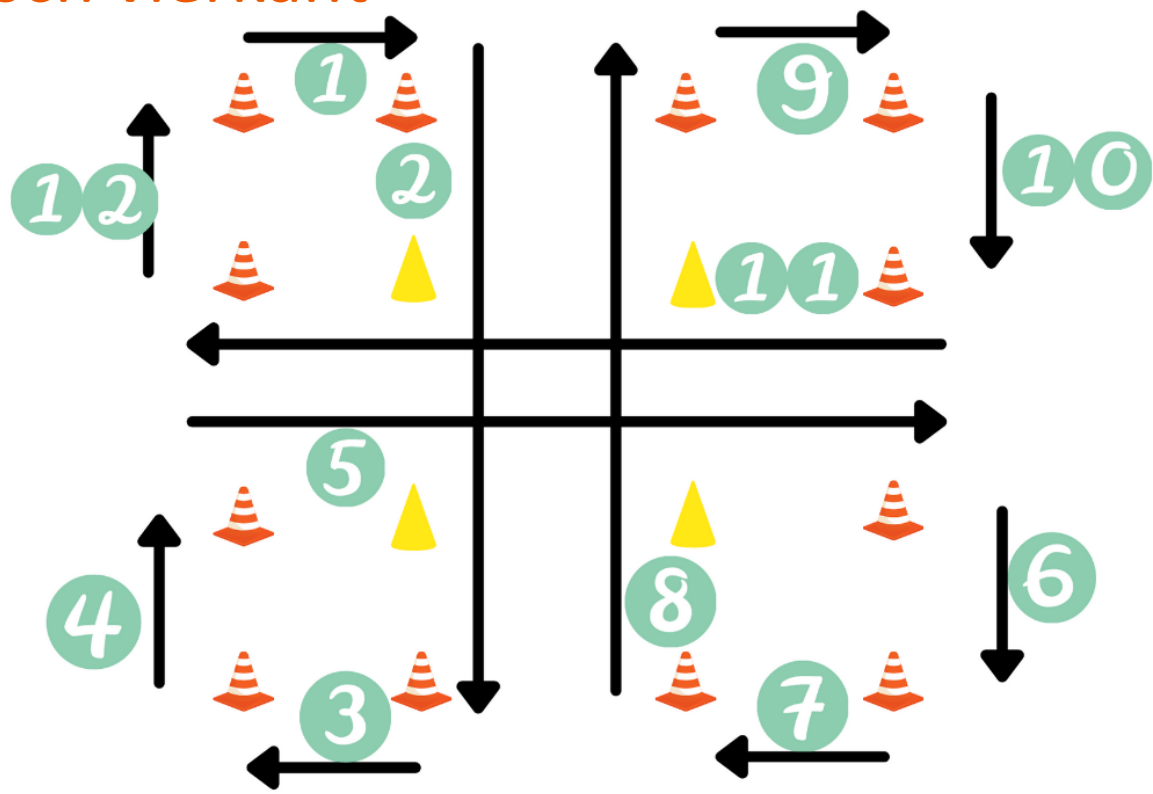
X-parcours

FIETSBREVET GOUD PRAKTIJK

Magisch vierkant

FIETSBREVET GOUD PRAKTIJK

- **Oefenen op de openbare weg:**
  - Start met kleine groepen
  - Duid eerste en laatste fietser aan
  - Bespreek de verkeerssituatie
  - Meer info in de VSV-handleiding
- **Fietsuitstappen:**
  - Oefen op de speelplaats om compact te rijden / ritsen
  - Beperk het aantal leerlingen
  - <https://www.verkeeropschool.be/pakketten/op-stap-met-de-fiets/>

MINIQUIZ

www.menti.com -> 3941 9649

MINIQUIZ

Wat betekent dit verbodsbord?

- Autobestuurders mogen niet in deze richting de straat inrijden, fietsers wel.*
- Niemand mag in deze richting deze straat inrijden. Voetgangers mogen er wel in deze richting in.*

MINIQUIZ

Je wil rechtdoor fietsen.

Wat moet je doen als je aan dit kruispunt komt?

- a. *Ik fiets door, want het licht staat op groen.*
- b. *Ik stop, want er staat een STOP-bord.*

MINIQUIZ

Wanneer is je fietshelm aan vervanging toe?

- a. *Ik vervang mijn helm na een val.*
- b. *Ik vervang mijn helm als hij te klein geworden is.*

MINIQUIZ

Je komt aangereden met je fiets en ziet een vrachtwagen staan voor het rode licht. Vóór de vrachtwagen is er een opstelvak voor fietsers. Wat kan je het best doen?

- a. *Ik vertraag en stop rechts achter de vrachtwagen (1).*
- b. *Ik ga in het opstelvak voor fietsers staan, voor de vrachtwagen (3).*

NOG VRAGEN?

Bart Nonneman – En danseuze

bart@endanseuse.be

www.endanseuse.be

Lien Meulendijks – VSV

verkeeropschool@vsv.be

www.verkeeropschool.be

